

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/132/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813202040
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8813202040.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Secapital S. á.r.L., so sídlom 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653, Luxemburské veľkovoľvodstvo, IČO B 108305, zastúpený Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., Jilemnického 30, Martin, proti žalovanej: K. J., R.. XX.XX.XXXX, D. C. Ž. Č.. XXX, XXX XX C. Ž., o zaplatenie 1.288,75 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 966,86 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % zo sumy 33,34 eur od 15. 05. 2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 05. 2000 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 06. 2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 07. 2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 08. 2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 09. 2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 10. 2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 11. 2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 12. 2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 01. 2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 02. 2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 03. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 04. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 05. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 06. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 07. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 08. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 09. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % zo sumy 16,67 od 21. 10. 2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 11. 2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 12. 2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 01. 2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 02. 2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 03. 2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 04. 2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 05. 2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 06. 2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 07. 2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 08. 2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 09. 2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 10. 2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 11. 2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 12. 2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 01. 2013 do zaplatenia,

vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 02. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 03. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 04. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,50 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 05. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,50 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 06. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,50 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 07. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,50 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 08. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,50 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 09. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,50 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 10. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,25 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 11. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,25 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 12. 2013 do zaplataenia,
vo výške 8,25 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 01. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,25 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 02. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,25 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 03. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,25 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 04. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,25 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 05. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,15 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 06. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,15 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 07. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,15 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 08. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,05 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 09. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,05 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 10. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,05 % ročne zo sumy 16,67 od 21. 11. 2014 do zaplataenia,
vo výške 8,05 % ročne zo sumy 16,67 eur od 21. 12. 2014 do zaplataenia,
a to všetko jej povoľuje uhradiť v 40-eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 30-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkami straty výhody splátok.

Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 50,04 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplataenia sumy 1288,75 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 15.5.2010 do zaplataenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzatvorili spolu dňa 21.12.2009 zmluvu o pôžičke evid. č. 7066269, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej celkovú sumu pôžičky 1860,- eur. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 31,90 eur. Do dňa spísania žaloby uhradila žalovaná z vyššie uvedenej zmluvy sumu 0,- eur. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 6.5.2010 listom - predžalobná upomienka vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Žalovaná dlžné splátky neuhradila. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 1288,75 eur. Žalobca si týmto zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania.

2. Vedľajší účastník na strane žalovanej, ktorého postavenie ako vedľajšieho účastníka konania k 30.06.2016 zaniklo, vzniesol námietku premlčania, žalobu navrhol v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила, vo svojej výpovedi uviedla, že ona nepracuje, má mesačný príjem okolo 160 eur, manžel je nezamestnaný.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o poskytnutí pôžičky č. 7066269 zo dňa 21.12.2009 a Podmienkami k zmluve, predžalobnou upomienkou zo dňa 6.5.2010 a kópiou doručky. Ďalej vykonal dokazovanie oboznámením sa s oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka zo dňa 30.4.2013 a jeho písomným vyjadrením zo dňa 11.4.2014, písomným podaním žalobcu zo dňa 27.5.2014 spolu s prílohou - Všeobecnými obchodnými podmienkami a prehľadom splátok a

úhrad, písomným podaním žalobcu zo dňa 14.9.2016 a zo dňa 26.10.2016, výsluchom žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

5. V priebehu konania podal pôvodný žalobca na tunajší súd návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu. Súd uznesením zo dňa 10.3.2014 č.k. 10C/132/2013-36 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, vstúpil ako nový žalobca: Secapital S. á.r.L. so sídlom 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653, Luxemburské veľkovevodstvo.

6. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok ako spoločnosť a žalovaná ako klient uzavreli dňa 21.12.2009 zmluvu o pôžičke, pričom schválená výška pôžičky predstavovala sumu 1000,- eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 60 splátkach a celková suma pôžičky predstavovala sumu 1860 eur, výška mesačnej splátky sumu 31,90 eur a ročná úroková sadzba 31,60%.

7. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke sa zrejme mali stať Všeobecné obchodné podmienky, záverečná časť formulára je však písaná drobným nečitateľným písmom (bod XI. „označený ako Vyhlásenie zmluvných strán“).

8. Žalobca listom zo dňa 5.6.2010 vyzval žalovanú k uhradeniu celkového dlhu v sume 1923,57 eur v lehote 3 dní od doručenia vypovedania. Ako je zrejme z kópie doručanky, uvedená písomnosť bola žalovanej doručená dňa 11.5.2010.

9. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná na splátkach celkovo neuhradila žiadnu sumu.

10. Tunajší súd rozsudkom zo dňa 3.6.2014 č.k. 10C/132/2013-48 žalobu zamietol, žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Zároveň žalobcu zaviazal na povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi Občianskemu združeniu slovenských spotrebiteľov AZ, IČO 42 264 154 trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 138,67 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Jozefa Kempa, do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

11. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol tento zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

12. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 11Co/132/2014-62 zo dňa 25.6.2015 zrušil predmetný rozsudok a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd v súvislosti so záverom súdu prvého stupňa, na základe ktorého došlo k zamietnutiu návrhu žalobcu poznamenáva, že podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Z dosiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, že by účastníkmi zmluvného vzťahu bola dohodnutá možnosť jeho ukončenia odstúpením od zmluvy. Ak účastníkmi nie je dohodnuté odstúpenie od zmluvy, potom od tejto možno odstúpiť len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené. Predžalobnú upomienku zo dňa 6.5.2010 nemožno považovať v zmysle vyššie uvedeného za jednostranné odstúpenie od zmluvy, ale za postup v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej 15 dní na uplatnenie tohto práva. Samozrejme v tejto súvislosti bolo treba posúdiť túto upomienku z hľadiska citovaného ustanovenia. Podľa čl. 13 bod 13.2. Všeobecných obchodných podmienok tak žalobca ako aj žalovaná bola oprávnená zmluvu kedykoľvek vypovedať bez uvedenia dôvodu s tým, že účinky výpovede nastávajú až okamihom vznikom skutočností podľa bodu 13.1. Treba však zdôrazniť, že takéto dojednanie nie je v súlade s ust. § 582 Občianskeho zákonníka, pretože podľa tohto ustanovenia, ak je dojednaná zmluva na dobu neurčitú, ktorej predmetom je záväzok na nepretržitú alebo opakovanú činnosť alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strpieť určitú činnosť a zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede, možno zmluvu vypovedať v lehote troch mesiacov ku koncu kalendárneho štvrtroka. V danom prípade predmetná zmluva o pôžičke nie je zmluvou na dobu neurčitú a nie je jej predmetom záväzok na nepretržitú alebo opakovanú činnosť alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strpieť určitú činnosť. Z tohto pohľadu nemožno akceptovať takéto skončenie zmluvného vzťahu. Ak teda nedošlo k ukončeniu zmluvného vzťahu odstúpením a ani výpoveďou, potom je treba uvažovať či predmetný zmluvný vzťah naďalej netrvá, resp. ak sa nepreukáže iný spôsob skončenia zmluvného vzťahu, potom možno uvažovať

o námietke premlčania len z hľadiska zročnosti jednotlivých splátok. Tu je však treba poukázať ešte na tú okolnosť, že je potrebné sa zaoberať tým, či boli splnené podmienky ustanovenia § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka a či teda nastala zročnosť pohľadávky v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka.

13. Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 14.9.2016 uviedol, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1000 eur. Žalovaný neuhradil žiadnu z predpísaných splátok, celkovo teda k dnešnému dňu uhradil 0,- eur. Žalovaná suma vo výške 1288,75 eur pozostáva z istiny vo výške 1000 eur, zo zmluvného úroku vyčísleného úroku ku dňu vypovedania zmluvy 140,79 eur a zo zmluvnej pokuty ku dňu 31.12.2012 vo výške 147,96 eur. V zmysle Všeobecných obchodných podmienok splatnosť jednotlivých splátok je uvedená v čl. 6 bod 6.2, splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, s tým, že v zmysle čl. 6 bod 6.4 je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzavretí zmluvy. Splatnosť prvej splátky bola 20. januára 2010, keďže žalovaný mal uhradiť 60 splátok, konečná splatnosť pôžičky pri riadnom splácaní by bola 20. decembra 2014. Právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplateniu dlhu na základe predžalobnej upomienky zo dňa 6.5.2010, ktorá bola žalovaným prevzatá 11.5.2010.

14. V písomnom podaní zo dňa 26.10.2016 žalobca uviedol, že ukončenie zmluvy bolo upravené v čl. 13 Všeobecných obchodných podmienok, v ktorom sa uvádza, že klient, ako aj spoločnosť sú oprávnení zmluvu kedykoľvek vypovedať bez uvedenia dôvodu. Právny predchodca žalobcu bol oprávnený na základe predžalobnej upomienky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlžnej sumy. Právny predchodca žalobcu pred tým, ako pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti na základe predžalobnej upomienky vyzýval žalovaného na úhradu omeškaných splátok, keďže nedošlo k žiadnej úhrade pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti.

15. Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

16. Ako vyplýva z § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

17. V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

18. Ako vyplýva z § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

19. Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a. obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b. meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c. identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d. adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e. celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- f. v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g. konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h. ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j. ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l. veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m. výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n. oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o. upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p. práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q. spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r. informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s. názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

20. V zmysle § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a. poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b. dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

21. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

22. Ako vyplýva z § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

23. Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

24. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

25. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

26. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

27. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany,

ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

28. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

29. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Z § 39 Občianskeho zákonníka vyplýva, že neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

34. Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

35. Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

36. V zmysle ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

37. Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

38. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

39. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

40. Ako vyplýva z § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

41. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

42. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

43. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

44. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

45. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaná uzavreli zmluvu o pôžičke, ktorou žalobca poskytol žalovanej pôžičku v sume 1000,- eur a žalovaná sa zaviazala pôžičku splatiť v 60 mesačných splátkach po 31,90 eur v stanovenej výške 1860,- eur.

46. V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

47. Vzhľadom na uvedené je súd povinný aj z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania.

48. Podľa § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

49. Ako je zrejmé zo zmluvy o pôžičke, konečná splatnosť bola dohodnutá na 60 mesiacov. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Súd viazaný názorom odvolacieho súdu vyhodnotil, že neboli splnené podmienky ustanovenia § 52 ods. 8 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca ako dodávateľ uplatnil právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, avšak v predmetnej veci nepreukázal, že súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalovanej v predžalobnej upomienke zo dňa 5.6.2010 iba oznámil okamžité zosplatenie pôžičky, pričom jej poskytol iba trojdňovú lehotu na plnenie. Súd preto ďalej posudzoval premlčanie len z hľadiska zročnosti jednotlivých splátok. Jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne od ich zročnosti. Nepremičanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky späťne od podania žaloby, teda splátky splatné po 28.2.2010. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremičanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.3.2010. Jedná sa tak o 58 nepremičaných splátok.

50. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

51. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

52. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

53. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

54. Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy, v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, v prípade, že výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka prakticky

vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

55. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

56. V zmysle zmluvy bola pôžička žalovanej poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 31,60%.

57. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dohovoriť úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Taktiež u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nesmie byť výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

58. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

59. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

60. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov (60 splátok) v decembri 2009 činil úrok 12,56% p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

61. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

62. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

63. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

64. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosť za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

65. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“ „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

66. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 251,59% z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 151,59% prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

67. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

68. Pri riadení sa zhora citovanými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch, údaje obsiahnuté v tzv. formulárovej zmluve zo dňa 21.12.2009 nezodpovedali ďalším požiadavkám kladeným na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rámci ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa citovaného zák. ust. §4 ods. 2 písm. i) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného údaj o počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona absencia uvedenej náležitosti nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

69. V zmluve absentuje údaj o počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórných náležitostí tento údaj a musí byť v zmluve výslovne uvedený, nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru).

70. Nakoniec predmetná zmluva o pôžičke neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru (v zmluve je iba uvedené „60 mesiacov“) podľa §4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch.

71. Z vyššie uvedených dôvodov je poskytnutý úver potrebné považovať aj za bezúročný a bez poplatkov.

72. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na názory vyslovené v obdobných veciach Krajským súdom v Trnave v rozsudku zo dňa 12.2.2014 sp.zn. 11Co/34/2013, Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 15.10.2013 sp.zn. 14Co/407/2012.

73. K argumentácii žalobcu k zneniu § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. je potrebné uviesť, že ku dňu uzavretia zmluvy bol účinný predošlý právny predpis, a to zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

74. Zároveň je potrebné uviesť, že aktom, ktorý by žalovanú zaväzoval nie sú ani Všeobecné obchodné podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 OZ; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky (zrejme uvedená drobným nečitateľným písmom v časti XI. zmluvy označenej ako „Vyhlásenie zmluvných strán“).

75. Pokiaľ ide o nároky na poplatky resp. zmluvnú pokutu, ktoré by mohli byť súčasťou žalovanej istiny a ďalšie sankcie podľa ustanovení Všeobecných obchodných podmienok, súd uvedené nároky považoval za neopodstatnené.

76. V prvom rade je potrebné uviesť, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň súdy judikovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

77. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

78. Neprijateľná inkorporačná doložka (v žalobcom predloženom formulári nečitateľná) v danom prípade nemohla prívodiť viazanosť Všeobecných obchodných podmienok zmluvy o pôžičke.

79. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad vo vzťahu k všetkým sankciám uvedeným vo Všeobecných obchodných podmienkach. Ustanovenia vo Všeobecných obchodných podmienkach obsiahnuté, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

80. Vyššie uvedený výklad o neplatne dojednanej inkorporačnej doložke platí aj pre ďalšie nároky uplatnené žalobcom na základe Všeobecných obchodných podmienok.

81. Keďže žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie (úver je bez úrokov a bez poplatkov, netransparentná inkorporačná doložka, úrok v rozpore s dobrými mravmi), istina pripadajúca na jednu splátku predstavuje sumu 16,67 eur (výpočet: suma poskytnutého úveru 1000 eur : 60 splátok = 16,67 eur). Nepremiľčaná istina pozostávajúca z 58 nepremiľčaných splátok úveru tak spolu predstavuje sumu 966,86 eur. Žalovaná neuhradila k predmetnej zmluve žiadnu sumu, preto je dôvodný nárok žalobcu na celú istinu 966,86 eur.

82. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z jednotlivých nepremiňovaných splátok. Nakoľko nepovažoval vyhlásenie mimoriadnej splatnosti za účinné, priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania vždy odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok vo výške, ktorá je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, až do dňa zaplatenia.

83. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Základná úroková sadzba európskej centrálnej banky bola ku dňu 15.5.2010 vo výške 1 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9 % ročne, ku dňu 21.4.2011 vo výške 1,25 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9,25 % ročne, ku dňu 21.7.2011 vo výške 1,50 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9,50 % ročne, ku dňu 21.11.2011 vo výške 1,25 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9,25 % ročne, ku dňu 21.12.2011 vo výške 1 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9 % ročne, ku dňu 21.7.2012 vo výške 0,75% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,75 % ročne, ku dňu 21.5.2013 vo výške 0,50% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,50 % ročne, ku dňu 21.11.2013 vo výške 0,25% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,25 % ročne, ku dňu 21.6.2014 vo výške 0,15% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,15 % ročne, ku dňu 21.9.2014 vo výške 0,05% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,05 % ročne.

84. Žalobca žiadal úrok z omeškania až od 15.5.2010, súd mu preto z prvých dvoch nepremiňovaných splátok splatných dňa 20.3.2010 a dňa 20.4.2010 priznal úrok z omeškania od uvedeného dňa, nakoľko nemohol prekročiť návrh žalobcu.

85. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) lehotá na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

86. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na sociálnu a finančnú situáciu žalovanej, ktorej mesačný príjem predstavuje sumu 160 eur, pričom jej manžel je nezamestnaný, súd jej povolil uspokojiť nárok žalobcu v primeraných mesačných splátkach.

87. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

88. V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

89. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

90. Z pôvodne uplatnenej sumy 1288,75 eur s príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 966,86 eur spolu s príslušenstvom. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol

91. Žalobcov úspech tak predstavoval 75,02 % a neúspech 24,98 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50,04 % ($75,02 - 24,98 = 50,04\%$), pričom uvedenú náhradu mu súd aj priznal. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.